﴿ مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴾

"Ey halkım, Allah'ın Davetçi'sine uyun!"

(Ahkaf, 46/31)

U

NAMAZ

TANIMI FAZİLETİ KILINMA ŞEKLİ

الصلاة:

تعريف، ترغيب، ترهيب

Özgün Adı:
es-Salât; Ta'rîf, Terğîb, Terhîb
Telif: Abdullah b. Abdulhamid el-Eserî
Yayıncı: Guraba
Çeviri: Ahmet Yıldız
Yayına Hazırlık: Guraba
Mizanpaj: Guraba
Kapak: Ahmet Mayalı
Baskı-Cilt: Step Ajans Matbaacılık
Guraba Yayınları: 89
ISBN: 978-975-8810-65-9
Birinci Baskı
M.2009/ H. 1430

GURABA YAYINCILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Çatalçeşme Sk. Defne Han 27/9
Cağaloğlu – İstanbul
PK. 591 SİRKECİ
Tel: (0212) 526 06 05 Fax: 522 49 98
www.guraba.com.tr
e-posta: gurabayayinlari@gmail.com

Abdullah b. Abdulhamid el-Eserî

NAMAZ

TANIMI
FAZİLETİ
KILINMA ŞEKLİ

M

الغرباء
guraba

NEDEN GURABA?

قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّىٰ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ وَسَلَّمَ:

«بَدَأَ الْإِ سْلَامُ غَرِيباً وَسَيَعُودُ كَمَا بَدَأَ؛ فَطُوبىٰ لِلْغُرَبَاءِ». (رواه مسلم)

وفي رواية الترمذي: «فَطُوبىٰ لِلْغُرَبَاءِ، الَّذِينَ يُصْلِحُونَ مَا أَفْسَدَ النَّاسُ مِنْ بَعْدِي مِنْ سُنَّتِي».

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmaktadır:

«İslam garib olarak başladı. Başladığı hale geri dönecektir. O halde müjdeler olsun Guraba'ya /gariblere!»

[Müslim, Kitâbu'l-İmân]

Tirmizî rivâyetinde:

«Guraba'ya/gariblere müjdeler olsun! Onlar, benden sonra sünnetimden insanların bozdukları şeyleri düzeltenlerdir.»

[Tirmizî, İmân]

بسم الله الرحمن الرحيم

TAKDİM

Hamd, âlemlerin Rabbi Alah'adır. Salât ve selâm, peygamberlerin sonuncusu Rasulullah'a, ailesine, sahâbîlerine ve kıyamet gününe kadar onun dostu olanlaradır.

Namazın, İslâm'da büyük bir önemi ve hiçbir ibadetin ona denk olmadığı, bir mevkii vardır. O, farz kılınan ilk ibadettir. Tevhidden sonra, İslâm'ın en önemli esasıdır. Amellerin en faziletlisi ve Allah tarafından en çok sevilenidir. Allah, Kitab'ında onun şanını yüceltmiş, onu ve onu kılanları şereflendirmiştir. Diğer ibadetler arasında özellikle onu zikretmiş, kullarına onu tavsiye etmiştir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* onun, kendi gözünün aydınlığı ve ruhunun rahatlatıcısı olduğunu söylemiştir. Ashabına namazın faziletini öğretmiş, böylece onların hem kalpleri hem organla-

rı haşyetle dolmuş, davranışları düzelmiş, ahlakları güzelleşmiş, bundan dolayı onlar önderler ve liderler olmuşlardır.

Sahih ve huşulu bir namazın, ümmeti zafere götüren en belirgin sebeplerden olduğunda kuşku duymuyoruz. Çünkü o, umulana ermenin, korkulandan emin olmanın yolu ve iki cihanda kurtuluşun sebebidir.

Buna dayanarak, namazı tarif etmek, önemini belirtmek ve onda gevşeklik göstermeme konusunda uyarıda bulunmak ve namazın Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in eda ettiği gibi sahih şeklini açıklamak için bu kısa risaleyi yazmaya karar verdim.

Yüce Allah'tan, bu risaleyi okuyanlara dinleyenlere, basıp dağıtanlara yararlı kılmasını dilerim. O, işiten ve icabet edendir.

Abdullah b. Abdulhamid el-Eserî

الصلاة

تعريف وترغيب

NAMAZ
TANIMI VE FAZİLETİ

NAMAZIN TANIMI

• **Namaz** (salât)ın dildeki asıl anlamı, duadır. Meselâ Arapça "Sallâ aleyhi" yani ona hayır duada bulundu denilir.

Allah'ın salâtı, temize çıkarmak ve övmek; meleklerin salâtı ise dua demektir.

• **Namaz** (salât) dinî bir terim olarak, farz ve sünnetleriyle, rükû, secde, kıyâm, istikbal-i kıble gibi belirli hareketleri olan, Allah'a mahsus bir ibadettir. Birtakım şartları, rükünleri, farz ve sünnetleri vardır.

• **Namaz**, dini ayakta tutan direktir. Direk yıkılırsa, ona dayanan yapı da yıkılır. O, Allah'ın farz kıldığı ilk ibadet

ve en büyük bedeni ibadettir. Allah'ın onu, diğer ibadetler gibi yeryüzünde ve Cebrail vasıtasıyla farz kılmaması, derecesinin yüksekliğini göstermektedir. Allah onu, kendisiyle Peygamber'i *sallallahu aleyhi ve sellem* arasında bir vasıta olmaksızın farz kılmıştır. Bu ise Miraç gecesi, yedi kat göğün üstünde olmuştu. Önemi sebebiyle Yüce Allah onu elli vakit olarak farz kılmış, sonra onu bir gün ve gecede (24 saatte) beş vakte indirmiştir. O, fiiliyatta beş olmakla birlikte mizanda ellidir.

Yüce Allah şöyle buyurmuştur: *"Gerçekten ben, (evet) ben Allah'ım. Benden başka hak ilâh yoktur. Onun için bana ibadet et ve beni anmak için namaz kıl." (Tâhâ, 14)*

"Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin, Rabbinize ibadet edin, hayır işleyin ki felâh bulabilesiniz." (Hac, 77)

"Namaz, müminler üzerine belirli vakitlerde yazılı bir farzdır." (Nisâ, 103)

"Söyle iman etmiş olan kullarıma, namazı kılsınlar." (İbrahim, 31)

Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'de şöyle buyurmuştur: "İşin başı İslam, direği namaz, zirvesi de cihattır." *(Tirmizî)*

"İslam, beş temel üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka hak ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın elçisi olduğuna şehadet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, Ramazan ayında oruç tutmak, imkân bulanın Beyt'i haccetmesi." *(Buhârî ve Müslim)*

• **Namaz**, erkek veya kadın, hür veya köle, zengin veya fakir, mukim (ikamet eden) veya yolcu, sağlıklı veya hasta, ergenlik çağına ulaşmış, akıllı her müslümana farzdır. Aklı yerinde olduğu sürece, hastadan ölünceye kadar namaz kıl-

ma yükümlülüğü kalkmaz. O, bir gün ve gecede (24 saatte) beş defadır. Yüce Allah: *"Namaz, müminler üzerine belirli vakitlerde yazılı bir farzdır."* *(Nisâ, 103)*

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem,* Muâz *radıyallahu anh*'ı Yemen'e gönderirken şöyle buyurmuştu: Onlara, Allah'ın her gün ve gecede beş vakit namazı farz kıldığını bildir." *(Buhârî)*

• Beş vakit namaz şunlardır:

1- Sabah namazı: İki rekattır. Vakti, sabahın aydınlığının güneşin doğduğu yerde ortaya çıkmasından yani fecr-i sadığın (sabaha karşı doğu ufkunda tan yeri boyunca genişleyerek yayılan aydınlık) doğmasından başlar. Güneşin doğuşuna kadar sürer. Son vaktine kadar geciktirilmesi caiz değildir.

2- Öğle namazı: Dört rekattir. Vakti, güneşin tepe noktasını geçip batıya doğru kaymasından başlar, her şeyin

gölgesi, zevalin gölgesinden sonra bir misli oluncaya kadar devam eder.

3- İkindi Namazı: Dört rekattır. Vakti, öğle namazının vaktinin sona ermesinden sonra başlar, güneşin sararmasına kadar sürer, zaruret dışında, son vaktine kadar geciktirilmesi caiz değildir.

4- Akşam namazı: Üç rekattir. Vakti, güneşin yuvarlaklığı battıktan hemen sonra başlar ve şafak kızıllığının kaybolmasıyla sona erer. Ancak; zaruretten dolayı son vaktine bırakılabilir.

5- Yatsı namazı: Dört rekattır. Vakti akşam namazının vakti sona erdikten sonra başlar, gece yarısına kadar sürer. Ondan sonrasına bırakılamaz.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

"Öğle namazının vakti, güneş zevale vardığı zamandan başlayarak, bir kimsenin gölgesi uzunluğu kadar olun-

caya kadar yani ikindinin vakti girmediği müddetçedir, ikindinin vakti güneş sararmadığı müddetçedir, akşam vakti şafak kaybolmadığı müddetçedir. Yatsı namazının vakti mutedil uzunluktaki gecenin yarısına kadardır; sabah namazının vakti tan yeri ağardıktan sonra, güneşin doğmasına az kalıncaya kadar devam eder." *(Müslim)*

Bu arada, beş vakit farz namazlarla birlikte kılınan revâtib sünnetleri, teheccüd namazı, vitir namazı, teravih namazı, iki rekat kuşluk namazı, iki rekat tahıyyetu'l-mescid, iki rekat abdest namazı, tevbe namazı, yolculuktan dönenin kıldığı namaz, istihare namazı, küsûf ve hüsûf namazları (Güneş ve ay tutulması esnasında kılınan namaz), Cuma namazından sonra kılınan sünnet, Beyt-i atîki (Kabe) tavaftan sonra kılınan iki rekatlik namaz, ezanla kâmet

arasında kılınan namaz gibi sünnet ve müstehap olan namazlar vardır.

• **Namazın şartları şunlardır:**

Bunların namaz kılanda bulunması gerekir. Namaz kılan bunlardan birisini terkederse, namazı olmaz:

1- Müslüman olmak: Kâfirin namazı geçersizdir.

2- Akıllı olmak: Akılsız olana namaz farz değildir.

3- Ergenlik çağına ulaşmak: Bülûğa ermedikçe çocuğa namaz farz değildir.

4- Küçük ve büyük hadesten taharet: Küçük hades, abdesti gerektiren her şeydir. Büyük hades, cünüplükten dolayı gusletmeyi (boy abdesti) almayı gerektiren her şeydir.

5- Beden, elbise ve namaz kılınacak yerin temiz olması.

6- Vaktin girmesi: Namaz ancak

vakti girince farz olur. Vakti girmeden kılınırsa geçersizdir.

7- Setr-i avret: Avret yerlerinin temiz elbiselerle örtülmesidir.

8- Niyet: Niyetin yeri kalptir. En iyisi, iftitah tekbiriyle birlikte yapılmasıdır.

9- İstikbal-i Kıble: Kıble, Mekke-i Mükerreme'deki Kâbe'dir.

• **Namaz**, kalpteki inanç, dildeki konuşma, kıraat, tesbih getirme, tehlîl (lâ ilâhe illallah demek) ve tekbir (Allahu ekber demek), rükû ve secde gibi organlarla yapılan davranışlardan tutunda, necasetlerden maddi temizliğe ve şirk ve küfürden manevî temizliğe kadar, kulluğun bütün türlerini kapsar.

• **Namazın rükünleri şunlardır:**

Kıyâm, iftitah tekbiri (namaza başlarken "Allahu ekber" demek), Fatiha'yı

okumak, rükû ve ondan doğrulmak, yedi organ (alın ve burun, eller, dizler ve ayak parmakları) üzerinde secde yapmak, secdeden doğrulmak, iki secde arasında oturmak, bütün rükünlerde itminan (bir miktar beklemek), tertîb, son teşehhüt ve onun için oturmak, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'e salât getirmek ve iki defa selâm vermek.

• **Namaz**, ergenlik çağına ulaşmış ve akıllı müslümana, korku, hastalık ve yolculuk durumunda bile, her türlü halinde farzdır. İster ayakta, ister oturarak ister yatarak, gücünün yettiği şekilde namazı kılar, hatta sadece, gözü veya kalbiyle işaret etmek suretiyle kılabiliyorsa, öyle yapar. Aklı olduğu sürece, namaz yükümlülüğü üzerinden düşmez.

• **Namaz**, kulun yüce Rabbi'yle kurduğu bir irtibattır. Gizlice konuşmak

üzere Rabbinin huzurunda durursun, O da seninle konuşur, O'na dua edersin, O da duanı kabul eder. Müslümanın namazı temiz olarak eda etmesi; her gün, Rabbinin huzurunda temiz, huşûlu, itaatkar ve mütevazi olarak, nimetlerinden dolayı Allah'a şükretmek, kendisine lûtfetmesini istemek ve günahlarının bağışlanmasını dilemek üzere durması gerekir.

• **Namazın** anahtarı, bedenin, elbisenin ve namaz kılınacak yerin temiz olması, hadeslerden temizliktir. Onda huşûlu olmak ve kalp huzuru şarttır.

Yüce Allah şöyle buyurmuştur: *"Namazlara dikkat edin, özellikle orta namaza ve kalkın Allah için divan durun." (Bakara, 238)*

"Gerçekten felah buldu müminler. Onlar ki namazlarında huşûludurlar." (Müminûn, 1-2)

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Hiçbir müslüman yoktur ki farz bir namazın vakti geldiğinde, o namazı güzel bir abdest alarak huşûsuna ve rükûsuna dikkat ederek kılsın da büyük günah işlemedikçe, o namaz ondan önceki günahların kefareti olmasın. Bu, her zaman için böyledir." *(Müslim)*

Yüce sahâbî Abdullah b. eş-Şihhîr *radıyallahu anh* şöyle demiştir:

"Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'i namaz kılarken gördüm. Ağlamaktan dolayı, göğsünde, tencere kaynaması sesi gibi bir ses vardı." *(Ebû Dâvud)*

• **Namaz**, vücut temizliğiyle başlar ve ruh temizliğiyle sona erer. Kim onu hakkıyla eda ederse, Allah'ın onu cennete koymaya sözü vardır. Onu yerine getirmeyenlere ise sözü yoktur. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle

buyurmuştur: "Beş vakit namazı, Allah kullara farz kılmıştır. Bunları yerine getirip hiçbirini kaçırmayan ve bu namazların hakkını hafife almayan kimseyi Allah cennete koymaya söz vermiştir. Fakat bu namazları yerine getirmeyenler hakkında böyle bir sözü yoktur. "Dilerse azap eder, dilerse onu cennete koyar." *(Ebû Dâvûd)*

• **Namaz**, edepsizlikten ve kötülüklerden alıkoyar. Yüce Allah şöyle buyurmuştur: *"O kitaptan sana vahyedileni oku ve namazı da kıl. Çünkü namaz, kötü ve iğrenç şeylerden meneder. Elbette Allah'ı anmak, en büyük ibadettir. Allah, ne yaptığınızı bilir." (Ankebut, 45)*

• **Namaz**, günahları örter, Allah iki namaz arasındaki ve önceki günahları, onun sayesinde bağışlar. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Büyük günah işlenmedikçe, beş vakit

namaz kendi aralarında, cuma namazı diğer cumaya kadar, Ramazan öbür Ramazana kadar, arada işlenen günahları örterler." *(Müslim)*

Yine *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Hiçbir müslüman yoktur ki farz bir namazın vakti geldiğinde, o namazı güzelce abdest alarak huşû ve rükû ile kılsın da, büyük günah işlemedikçe o namaz ondan önceki günahların kefareti olmasın. Bu, her zaman için böyledir." *(Müslim)*

• **Namaz:** Yüce Allah namazla dereceleri yükseltir ve günahları yok eder. Onu beklemek, Allah yolunda nöbet tutmak demektir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Size, Allah'ın günahları ne ile sildiğini ve dereceleri ne ile yükselttiğini bildirmemi ister misiniz?" Sahabîler: Elbette, dediler. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*:

"Güçlüklere rağmen, güzelce abdest almak, mescidlere giden adımları çoğaltmak ve namazdan sonra öbür namazı beklemek. İşte sizin Allah yolunda nöbet tutmanız budur. İşte sizin Allah yolunda nöbet tutmanız budur." *(Müslim)*

• **Namaz**, cennette, Nebi *sallallahu aleyhi ve sellem* ile birlikte olma sebeplerinin en önemlilerindendir.

Yüce sahâbî Rabia b. Kâb el-Eslemî *radıyallahu anh* şunu anlattı: Bir gece Rasûl *sallallahu aleyhi ve sellem*'in yanında kaldım. Ona abdest suyunu ve ihtiyaç duyduğu şeyleri getirdim. Bana: "Benden bir şey iste" dedi. Ben de: Cennette seninle birlikte olmak isterim, dedim. O: "Bundan başka bir şey de olabilir." dedi. Ben: Bunu istiyorum, dedim. Bunun üzerine Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*: "O zaman çok secde etmek suretiyle bana yardımcı ol." dedi. *(Müslim)*

• **Namaz**, kıyamet günü, hakkında sorgu yapılacak ilk şeydir.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Kıyamet günü, kulun ilk hesaba çekileceği şey, namazdır. Eğer o düzgün olursa, diğer amelleri de düzgün olur, şayet o bozuk olursa, diğer amelleri de bozuk olur." *(Sahîhu'l-Câmi': 2537)*

• **Namaz**, dünyadan ayrılırken ve ölümüne sebep olan hastalığında son nefeslerini alıp verirken, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in yaptığı son tavsiye idi. O şöyle diyordu: "Namaza ve elinizin altındakilere önem verin, onları ihmal etmeyin." *(İbn Mâce)*

• **Namaz:** Allah, bize namaza dikkat etmemizi emretmiştir. Yüce Allah şöyle buyurdu: *"Namazlara dikkat edin, özellikle orta namaza... ve kalkın Allah için divan durun." (Bakara, 238)*

Yine Yüce Allah şöyle buyurmuştur: *"Gerçekten felâh buldu müminler. Onlar, namazlarında huşûludurlar."* *(Müminun, 1, 2)*

• **Namaz**, dinden gidecek olanların sonuncusudur. Dinin son şeyi giderse, ondan hiçbir şey kalmaz. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: "İslam'ın kulpları birer birer yıkılacak, bir kulp yıkılınca, insanlar sonrakine tutunacaklar, bunların ilk yıkılanı, yönetim, sonuncusu da namazdır." *(İmam Ahmed)*

• **Namaz:** Allah bizi namazı ihmal etmekten sakındırmış ve ihmal edenlerle ona karşı gevşek davrananları yermiştir. Yüce Allah onu ihmal edenlerin sonunu şu sözlerle bildirmiştir: *"Onlardan sonra yerlerine öyle bir nesil geldi ki, namazı ihmal ettiler, şehvetlerine uydular. Onlar kötü sonu bulacaklardır."* *(Meryem, 59)*

Yüce Allah yine şöyle buyurmuştur: *“Her can, kazandığıyla (Allah katında) rehin alınmıştır. Yalnız kitapları sağdan verilenler hariç, onlar cennetler içinde suçluların durumunu sorarlar: “Sizi şu yakıcı ateşe ne sürükledi?” Onlar da derler ki: “Biz namaz kılanlardan değildik.” (Müddesir, 38-43)*

Başka bir ayette de Yüce Allah şöyle buyurmuştur: *“O gün incikten açılır ve secdeye davet edilirler; o vakit güçleri yetmez. Gözleri düşmüş, kendilerini bir zillet sarmış olur. Halbuki o secdeye onlar sağ salimken de davet olunuyorlardı.” (Kalem, 42-43)*

• **Namaz**, müslümanın parolası, müminin alâmetidir.

Yüce Allah şöyle buyurmuştur: *“Eğer tevbe ederler, namazı kılar ve zekâtı verirlerse, sizin din kardeşinizdirler. Biz bilen bir kavme âyetleri böyle uzun uzun açıklıyoruz.” (Tevbe, 11)*

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: “Kişi ile küfür arasındaki fark, namazı terketmektir.” *(Müslim)*

Yine Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: “Bizlerle onların (münafıkların) arasındaki ahit, namazdır. Kim onu terkederse kâfir olur.” *(Tirmizî)*

• **Namazı** terkedenin İslam’dan nasibi yoktur. Kasıtlı olarak onu terkeden kâfir olur. Yüce Allah şöyle buyurdu: *“Yalnız O’na yönelin ve O’ndan korkun; namazı kılın ve Allah’a ortak koşanlardan olmayın.” (Rûm, 31)*

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: “Hiçbir farz namazı bile bile bırakma. Çünkü kim bir farz namazı kasıtlı olarak (yani unutmak gibi meşru bir mazeret olmaksızın) bırakırsa Allah'ın zimmetinden çıkmış

olur. (Allah'ın zimmetinen çıkan da kulluğundan çıkmış olur.)" *(İbn Mâce)*

Yüce sahâbî Abdullah b. Amr *radıyallahu anh* şöyle rivayet eder: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bir gün namazdan bahsetti de şöyle buyurdu: "Kendisine dikkat edene namaz, kıyamet gününde nur, delil ve kurtuluş vesilesi olur. Kim namaza dikkat etmezse, onun için ne bir nur, ne bir delil ne de kurtuluş vardır. O kimse, kıyamet günü, Kârun, Firavun, Hamân ve Ubeyy b. Halef'le birliktedir." *(İmam Ahmed)*

• **Namaz:** Yüce Allah bizi, onun vaktini geciktirmemeye teşvik etti; namazı geciktiren ve vaktinde kılmayı ihmal edenlere azap edeceğini söyledi. O şöyle buyurdu: *"Şu namaz kılanların vay haline! Onlar, namazlarından gaflet ederler." (Mâûn, 2-5)* Âyette geçen "gaflet edenler", çıkıncaya kadar namazın vaktini gecik-

tirenlerdir. Ya onu tamamen terkedenin hali nicedir!

Yüce sahâbî Abdullah b. Mes'ûd *radıyallahu anh* şunu rivayet etti: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'e: Yüce Allah hangi ameli daha çok sever? diye sordum. O da şöyle cevap verdi: "Vaktinde namaz kılmayı." *(Buhârî ve Müslim)*

• **Namaz:** Yüce Allah bize, küçük çocukların namaza alışmış olarak yetiştirilmelerini ve on yaşına geldiklerinde, namaza dikkat etmezlerse dövülmelerini emretmiştir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: Çocuklarınıza yedi yaşına gelince, namaz kılmalarını emredin, on yaşına geldiklerinde bu yüzden onları dövün." *(Ebu Dâvud)*

• **Namaz:** Bir vakit namazı kaçıran, ailesini ve malını kaybetmiş gibi olur. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: "Kim bir vakit na-

mazı kaçırırsa, o ailesini ve malını kaybetmiş gibidir." *(Sahihu't-Terğib: 576)*

• **Namaz**, kulun dünya ve ahiretteki yolunu aydınlatan ışık ve kurtarıcıdır.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: "Temizlik imanın yarısıdır. El-Hamdulillah mizanı doldurur, "Subhanallah" ve "el-Hamdulillah" göklerle yerin arasını doldurur, namaz nurdur, sadaka (zekat) delildir. Sabır ışıktır. Kur'an, senin lehine ve aleyhine olan hüccettir (kanıttır)." *(Müslim)*

• **Namaz**, Allah'ın rahmetinin inme sebeplerinden birisidir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur: *"Namazı kılın, zekâtı verin, Peygamber'e itaat edin ki rahmete erdirilesiniz." (Nûr, 56)*

• **Namaz:** Hayatın sıkıntılarına, zorluklarına ve çeşitli meşakkatlerine sabretmek, ancak namaza dikkat edenlerin dayanabileceği bir şeydir. Yüce Allah

şöyle buyurmaktadır: *"Doğrusu insan hırslı (ve huysuz) yaratılmıştır. Kendisine kötülük dokundu mu sızlanır. Kendisine hayır dokundu mu (yoksullara) yardım etmez (sıkı sıkı tutar). Ancak namaz kılanlar bunun dışındadır. Onlar ki, namazlarını sürekli kılarlar."* *(Meâric, 19-23)*

• **Namaz**, sıkıntı ve güçlüklerde kula yardım demektir.

Yüce Allah şöyle buyurdu: *"Sabırla, namazla (Allah'tan) yardım dileyin, şüphesiz bu, (Allah'a) saygı gösterenlerden başkasına ağır gelir."* *(Bakara, 45)*

• **Namaz:** Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'i birşey üzdüğünde veya müslümanların başına bir musibet geldiğinde, namaz kılar ve şöyle derdi: "Bilâl! Kalk. Bizi namazla rahatlat." *(Ebû Dâvud)*

• **Namaz**, rahatlık, huzur ve mutluluk demektir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyururdu: "Be-

nim mutluluğum namazdadır." *(Sahihtir. Nesâî)*

• **Namaz:** Huşu ile ve alçak gönüllü bir şekilde kılınan namaz, müslümanı Allah'a yaklaştırır, iğrenç ve kötü ahlaktan meneder. Onda Allah azze ve celle'yi anmak, ruhun cesetteki konumu gibidir. Yüce Allah şöyle buyurdu: *"Kitaptan sana vahyedileni oku ve namazı da kıl. Çünkü namaz, kötü ve iğrenç ahlaktan meneder. Elbette Allah'ı anmak, en büyük ibadettir. Allah ne yaptığınızı bilir." (Ankebût, 45)*

• **Namaz:** Mescidlerde cemaatle birlikte namaz kılmak -şer'î bir özür bulunması hali hariç- bütün müslüman erkeklere farzdır. Yüce Allah şöyle buyurmuştur: *"Namazı kılın, zekâtı verin, rükû edenlerle beraber rükû edin." (Bakara, 43)*

• **Namaz:** Cemaatle camide namaz kılmak, cennete girme sebebidir. Nitekim bunu Nebi *sallallahu aleyhi ve sel-*

lem haber vermiştir: “Kim (namaz için) mescide gider gelirse, her gidip gelişinde, Allah ona cennetteki konağını hazırlar.” *(Müslim)*

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: “Cemaatle kılınan namaz, tek başına kılınan namazdan yirmi yedi derece üstündür.” *(Buhârî)*

• Beş vakit namazın farzları dışında, müslümanın en faziletli namazı evinde kıldığıdır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: “Cemaat! Evlerinizde de namaz kılın. Çünkü farz namaz dışında, kişinin kıldığı en faziletli namaz evinde kıldığıdır.” *(Buhârî)*

• Beş vakit namaz günahları siler.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: “Ne dersiniz? Sizden birinin kapısı önünden bir nehir aksa ve o kişi, her gün beş defa bu nehirde yıkansa, kendisinde kir diye bir şey kalır mı?”

Sahabiler: Böyle birisinin bedeninde hiç kir kalmaz, dediler. Bunun üzerine Nebi *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Beş vakit namaz da böyledir. Yüce Allah bu namazlar sebebiyle kulun hatalarını siler." *(Müslim)*

Yine Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Beş vakit namaz aralarındaki (günahlara) kefarettir." *(Sahihu't-Terğib ve't-Terhib)*

• Namazdan sonra namazı beklemek, meleklerin namaz kılanlar için af dilemelerine sebeptir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Sizden biri, namazdan ayrılmadığı sürece hep namazda gibidir. Namaz kıldığı yerden kalkıp gitmediği veya abdesti bozulmadığı sürece melekler şöyle derler: Allah'ım! Onu bağışla ve ona acı." *(Buhârî)*

• Allah'ın en sevdiği namaz:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Allah'ın en sevdiği namaz, Davud'un namazıdır. O, gecenin yarısında uyur. Üçte birini namazla geçirirdi ve son altıda birinde uyurdu." *(Müslim)*

• Müslüman kardeşim! Revatib denilen nafile namazları unutma. Bunların da büyük fazileti vardır. Nitekim, bir gün bir gecede on iki rekat (nafile) namaz kılan için, cennette bir köşk yapılır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: "Hiçbir müslüman kul yoktur ki, Allah için, her gün farzın dışında, nafile olarak on iki rekat namaz kılsın da Allah ona cennette bir ev yapmasın." *(Müslim)*

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: "Kıyamet günü kulun kendisi hakkında ilk olarak sorgu-

ya çekileceği amel namazdır. Rabbimiz -kendisi daha iyi bildiği halde- meleklere, "Kulumun namazına bakın tam mı yerine getirmiş, eksik mi?" buyurur. Eğer namazı tam ise ona tam olarak yazılır. Eğer ondan birşeyleri eksik bırakmışsa "Kulumun nafilelerine bakın." buyurur. Eğer nafileler var ise, "Kulumun farzlardaki eksikliklerini nafileler ile tamamlayın" buyurur." *(Ebu Davud)*

• Güzelce bir abdest almanın ve ona devam etmenin, günahlara kefaret olduğunu, günahları, vücuttan çıkardığını ve onun sebebiyle dereceleri yükselttiğini de unutma. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: "Bir müslüman güzel bir abdest aldıktan sonra namaz kılarsa Allah bu namazla ondan sonraki namaz arasındaki günahlarını affeder." *(Müslim)*

Yine Peygamber *sallallahu aleyhi ve*

sellem şöyle buyurdu: “Kim böyle bir abdest alırsa, günahları bağışlanır. Onun namazı ve camiye kadar yürümesi nafile olur.” *(Müslim)*

Bir başka hadiste de Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: “Kim güzel bir abdest alırsa günahları, tırnaklarının altından çıkacak şekilde, vücudundan çıkar gider.” *(Müslim)*

• Her müslümanın, ister imam, ister cemaat, ister tek başına olsun, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in “Benim nasıl namaz kıldığımı gördüyseniz, öyle namaz kılın.” *(Buhârî)* sözüne göre hareket etmesi için, onun namaz kılmadaki usulüne dikkat etmesi gerekir.

Namazında, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in yolunda yürüdüğünü hisseden kul, ona uymuş olmanın tadını duyar. Hangi sevgi, Rasûlullah’ın adımlarını takip etmekten daha büyüktür?

Yüce Allah aziz kitabında şöyle buyurmuştur: *“(Ey Peygamber) De ki: Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah Ğafûr ve Rahîmdir.” (Âl-i İmrân, 31)*

Ebû Eyyûb el-Ensârî *radıyallahu anh* şöyle demiştir: Rasulullah *salallahu aleyhi ve sellem*’in şöyle buyurduğunu duydum: “Kim emredildiği şekilde abdest alır ve emredildiği şekilde namaz kılarsa, geçmiş günahları bağışlanır.” *(Nesâî)*

Namaz kılmakla şu sonuçlar elde edilir:

Rahatlık, huzur, mutluluk, ruh temizliği, günahların örtülmesi, sevapların artması, derecelerin yükselmesi, çirkin ve kötü şeylerden uzak olma, her zaman yüce Allah ile irtibat halinde olma. Böylelikle kişi Allah'ın seçkin bir kulu haline gelir.

Müslüman kardeşim!

Namaza önem ver. Onu huşu ile ve bütün gereklerini yerine getirerek kıl. Namazla ilgili gerekli bilgileri öğren. Sakın bu konuda ihmalkar davranma. Nice namaz kılanlar vardır ki Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in getirdiği ölçülere göre; vaciplerine riayet etmeden ve onu bozan davranışlardan uzak durmadan namaz kıldıkları için bu onlardan kabul edilmez.

Yüce Allah'tan namazı hakkıyla eda etmek hususunda tevfik dileriz.

الصلاة

ترهيب

NAMAZI
TERK EDENİN
DURUMU

NAMAZI TERK EDENİN DURUMU

Ey müslüman kardeşim bil ki! Namaz, kafirle müslümanı birbirinden ayıran, İslam'ın temeli ve dinin direğidir.

Ne yazık ki, İslam coğrafyasında dünyaya gelmiş, adları müslüman olan çok sayıda insan namaz gibi büyük öneme sahip bir yükümlülüğü terk ve ihmal etmişlerdir. Bundan dolayı, namazın, dindeki yeri ve terki durumunda söz konusu olan hükümlerinden bahsetmek, nasihat babından bir zorunluluk olmuştur.

Müslüman kardeşim! Şunu öncelikle bilmelisin ki; namazı terkeden kimsenin azgınlığı kendisine üstün gelmiş, alışverişte zarara uğramış, kötü akibeti-

ni kendi elleriyle hazırlamış, uzayıp giden bir hüsran ve pişmanlık içine düşmüştür. Namaz kılmayan kimse nefretle kınanmıştır. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in yolu üzere ölmez. Onun barınağı kızgın bir ateş, konuklanacağı ve buyur edileceği yer Cehennem'dir (Allah korusun).

Allah subhanehu ve teala, namazın ehemmiyetini oldukça büyük kılmış, Rasûlü de *sallallahu aleyhi ve sellem* bunu belirtmiştir.

• Allahu teala şöyle buyurur:

"Nihayet onların peşinden öyle bir nesil geldi ki, bunlar namazı zayi ettiler; nefislerinin arzularına uydular. Bu yüzden ileride azgınlıklarının cezasını çekecekler" (Meryem, 59), "Her nefis, kazandığına karşılık bir rehindir; Ancak, (hesap defteri) sağ yanından verilenler başka: Onlar cennetler içindedir. Günahkarla-

ra, "sizi şu yakıcı ateşe sokan nedir?" diye uzaktan uzağa sorarlar. Onlar şöyle cevap verirler: "Biz namazımızı kılmıyorduk,..." (Müddesir, 38-43), "(Bununla birlikte kafirlikten vazgeçip) tevbe eder, namaz kılar ve zekat verirlerse, artık onlar dinde kardeşlerinizdir...." (Tevbe, 11)

• Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* de: "Kişi ile küfür ve şirk arasında namazı terk etmek vardır." buyurmuştur. *(Müslim)*

• Namazın önemini ifade eden başka bir hadis de şöyledir: "Kulun, kıyamet gününde ilk hesaba çekileceği şey namazıdır. Eğer -bu hesabı- düzgünse diğer ameli de düzelir, yok bu- hesabı- fasit olursa diğerleri de fasit olur." *(Taberani)*

• Bir başka hadisinde ise Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*:

"İnsanlarla, Allah'tan başka hak

ilah olmadığına, Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*'in şüphesiz Allah'ın elçisi olduğuna şehadet etmeleri, namaz kılmaları ve zekat vermelerine değin savaşmakla emrolundum. Eğer bunları yaparlarsa kanlarını ve mallarını benden korumuş olurlar. Fakat - gerçek- hesapları yine Allah'a kalmıştır." *(Buhari, Müslim)* buyurmaktadır. Yine bir diğer hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

• "Kıyamet günü benim havzım İyle ile Aden arasından daha uzundur. Nefsim elinde bulunana andolsun ki, O'nun kapları yıldızların sayısından çoktur. Sütten daha beyaz, baldan daha tatlıdır. Nefsim elinde bulunana andolsun ki, ben; bir kimsenin kendi havuzundan, başkalarının develerini kovduğu gibi insanları ondan kovacağım. Ashab: Ya Rasûlullah sen, o gün bizi tanıyabilecek misin? dediler. Peygamber *sallallahu*

aleyhi ve sellem de, "Evet, sizin o gün hiçbir ümmette bulunmayan bir simanız olur. Yanıma abdest eseriyle -azalarınız- parlar halde gelirsiniz" yanıtını verdi." *(Müslim)*

Ey namazını ihmal eden kardeşim! Namazı terketmek sebebi ile Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in namazsızları kendi havzından uzaklaştırdığı o pek zorlu günde senin yerin neresi olacak? Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, çehrelerinde abdest sebebiyle oluşan parıltıların varlığıyla arkası sıra gelenleri gayet iyi bilecek. Ama seni nasıl tanıyıp ta kendi havzına dahil etsin ki? Çünkü sen namaz kılmıyorsun!..

"Tasdik etmedi, namaz da kılmadı. Ancak yalanladı ve yüz çevirdi." (Kıyamet, 31/32)

Bütün bu tehditlerden sonra Cennete girmeyi umuyor musun!?..

“Hep Allah’a dönüp itaat edin, O’ndan korkun ve namazı kılın da müşriklerden olmayın.” (Rum, 31)

“Aralarında hüküm vermesi için Allah’a ve Rasûlüne davet edildiklerinde, müminlerin söyleyeceği söz sadece “İşittik ve itaat ettik” demektir. İşte asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir.” (Nur, 51)

Yüce Allah, Şeytan’a lanet etti ve onu rahmetinden kovdu. Şüphesiz o, kıyamet gününde de ebedi olmak üzere Cehenneme atılacaktır. Çünkü o, Allah’ın emretmesine rağmen büyüklendi ve Adem’e secde etmedi,

“Bir zamanlar biz, meleklere “Adem’e secde edin” dedik. İblis hariç hepsi secde ettiler. O, yüz çevirdi ve büyüklük tasladı, böylece kafirlerden oldu.” (Bakara, 34)

Şeytan, Adem’e secde etmediği için Allah’ın lanetine uğradı. Peki, Yüce Allah için secde etmeyerek O’nun emrine

karşı gelenin hali ne olur? Oysa Allah şöyle buyurmaktadır: "Ben İnsanları ve cinleri ancak bana kulluk etsinler diye yarattım."

Namazın önemini belirten bir başka ayet *"İman eden kullarıma söyle namazı dosdoğru kılsınlar." (İbrahim, 31)* şeklindedir.

• Emirul müminin Ömer b. el-Hattab *radıyallahu anh*, vefatına neden olan hastalığı sırasında cemaate çıkamadığından -yanındakilere- şöyle sordu: "İnsanlar namazı kıldı mı? Biz de "Evet" dedik. O da, "Namazı terkedenin İslam'dan hiçbir nasibi yoktur." dedi.

• Tabiinin büyüklerinden Abdullah b. Şakik *rahmetullahi aleyh* "Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ashabından hiç kimse, namazdan başka hiç bir amelin terkini küfür olarak görmezdi." demiştir. *(Hakim)*

• Sahabe-i Kiramdan İbni Mes’ud *radıyallahu anh*, “Namazı terkedenin dini yoktur.” Ebu’d-Derda *radıyallahu anh*’da “Namaz kılmayanın imanı yoktur.” *(Taberani)* demişlerdir.

• İmam İbn Munzir *rahimehullah* şöyle der: "Sahabeden bir topluluk vakti çıkıncaya dek kasden namazı terk edenin kafir olacağı görüşündedir. Bunlar, Ömer ibnil Hattab, Ebu Hureyre, Abdullah b. Mesud, Abdullah b. Abbas, Muaz b. Cebel, Cabir b. Abdillah, Ebud Derda, Abdurrahman b. Avf ve başkalarıdır. Allah hepsinden razı olsun." *(Bkz: et-Terğib ve't-Terhib)*

• İmam İbn Kayyım rahimehullah şöyle der: “Sahabeden bunun aksini söyleyen kimse bilinmemektedir.” *(Bkz. es-Salat)*

• İmam Ahmed de şöyle demiştir: "Kim bir vakit namazı kılmaya çağrıl-

dığı halde 'kılmam' der ve vakti çıkana kadar namazı terk ederse katli vaciptir."

• Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* de “Kim ikindi namazını kılmazsa gerçekten ameli boşa gider.” *(Buhari)* buyurmuştur.

Rasul-i Ekrem'in bu buyruğundan sonra acaba namaz kılmayan kimse artık hangi amelin sevabını ümid eder? Yarın Allah’ın huzurunda günahlarının affedileceğini neye dayanarak düşünebilir ki? Allah’ın ona yazdığı en büyük amelî sorumluluğu basite almanın, onu iteceği azaptan nasıl emin olabilir?

Bir baba, çocuğundan bir şey istediğini sonra da çocuğun bu isteği umursamadığını veya isteğine karşı gevşek davrandığını bir düşünmelidir. Baba derhal hiddetlenir, büyümesi ve yetişmesi için gün boyu başkalarının kaprisleri altında onun için kendini paraladığı evladı,

çok önem verdiği bir hususta yüzçeviriyor veya omuz silkiyor veya gevşek davranıyor?!.

Peki ya Alemlerin Rabbi olan Allah! Hastalandığımızda bizi iyileştirmesi için yakardığımız Rabbimiz! Gördüğümüz görmediğimiz nimetleriyle bizlere çok acıyan O yüceler yücesi Mevla zü'l-Celal! Her şeye zaman bulan insan, Rabbi için boyun eğip namaz kılmaya nasıl vakit bulamıyor? İşte bu korkunç bir şeydir.

Yere ve göklere boyun eğdiren Yüce Allah'ın huzurunda namaz kılmayanın hali ne korkunçtur!..

Okuyup düşünen kimse için; namazın farziyetini belirten, kılmayanın çok kötü sonunu bildiren ve bundan özellikle sakındıran daha bir çok ayet ve Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in hadis-i şerifleri vardır.

Ey namaz kılmayan kimse!

Şu ayet ve hadislerde belirtilen azabın şiddetine bak da gençlik ve hayata aldanma, çünkü hayat ne kadar uzun olursa olsun bütün nefisler ölümü tadıcıdır... Tüm bunları bir kenara bırakıp gaflete dalma. Şüphesiz Allah Teala seni boş yere yaratmadı. Aksine, ancak O'na kulluk etmemiz için yaratıldık. Ne biz, ne de tüm insanlar başı boş bırakılmayacak... Allah azze ve celle'nin bizleri kesinlikle toplayacağı, hak ve adaletle sınıfların ayrılacağı bir dönüş yerimiz var bizim...

Yarın ancak, kendisinden korkup emirlerini yerine getiren, yasaklarından kaçınan; dünyayı, cennet ve Allah'ın hoşnutluğu karşısında satan; geçici hayata karşı Ahiret sonsuzluğunu tercih eden; azap ve ızdıraba karşı mutluluğu satın alan kimselerin olacak, işte onlar

güvenlik ve esenlik içinde olacak; ticaretleri boşa gitmeyecektir.

Aziz ve Kahhar olan Allah'ın huzurunda yarın ki durumunu düşün... Allah'a andolsun, bu öyle bir saattir ki, dehşetinden müttakiler habersiz değildirler.

"O gün Cehennem getirilir, insan yaptıklarını birer birer hatırlar. Fakat bu hatırlamanın ne faydası var!" (Fecr, 23).

Gerçekten en kötüsü de hakkı bilip ona iman etmen, sonra da seni hiç ilgilendirmiyormuş gibi, umursamaksızın bu yönde bir adım dahi atmıyor olmandır. Yoksa bu Hakkı teşri edip onu emreden Allah'ın, -insanı şiddetlice- kuşatmasının sana asla erişmeyecek olduğuna mı inanıyorsun?.

Ahiret ve ahirette olacakların azameti ve dehşetinden kurtulmak mı daha kolay, yoksa dünyada peşinde koştuğun

heves ve tutkuları bırakmak mı?

Eğer Allah'a ve Ahiret gününe şüphe duymadan iman ediyorsan, gerçekten doğru ve dikkatli düşünüp lafı yerine koyup kesinlikle batıla uymayacağına kani oluyorsan, karşına; bütün müslümanlar için de bir öğüt olacak, tertemiz hakkı uygulamaktan başka bir gerçek çıkmayacaktır.

Sözün doğrusuna teslim olup önündeki bu açık gerçeğe tutunmaktan başka alternatifin olmadığını anladığın zaman sana düşen vazife; Allah'ın bizler için seçtiği hayat düzenini yürürlüğe koymak için ayağa kalkman, derhal namaza ve Allah için secdeye koşmandır. Şeytan gibi Rabbine isyankar olma! Bil ki, bu nasihata kulak vermezsen, korkunç sondan Allah'ın dilemesinden başka, ne bir kurtuluş ne de bir kaçış yeri olmayacak!

Zevk ve isteklerine karşı koymazken seni yaratan Allah'a nasıl karşı gelirsin!.. Allah'ın ayetlerini duyar ve namaz konusundaki emirlerini gayet iyi bilir de Allah'ın bu husustaki tehditlerini sanki hiç duymamış gibi namaz kılmamakta hala nasıl ısrar edersin:

"Vay haline, her yalancı ve günahkar kişinin! Ki, Allah'ın kendisine okunan ayetlerini işitir de sonra büyüklük taslayarak sanki hiç duymamış gibi (küfründe) direnir. İşte onu acı bir azap ile müjdele!" (Casiye, 7- 8).

Bunlar, gerçeği bildiği, onun aydınlığını gördüğü halde Allah'a bilerek karşı gelen, anladığı halde Allah'ın emrinden habersiz gibi davranmak suretiyle kendi kendilerine zulmedenlerdir.

İşte böyleleri Allahu Teala'nın şu ayetinde belirttiği kimseler gibidirler:

"Hevasını (kötü duygularını) ilah edi-

nen ve Allah'ın bir bilgiye göre saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünün üstüne de perde çektiği kimseyi gördün mü?..." (Casiye, 23).

Ey Allah'ın kulu! Artık üzerindeki gafleti at!. Latif ve Habir olan Allah azze ve celle'nin yoluna yönel, tevbe et ve henüz fırsat varken kendini ıslah et...

Rabbinin affına O yüce Mevla'nın engin rahmetine koş.. Kim bilir? Bu sabah belki son sabahın ya da bu akşam son akşamın?.

Bir bak... Rabbimiz ne buyuruyor:

"Bizim ayetlerimize öyle kimseler iman eder ki, ayetlerimizle kendilerine öğüt verildiği zaman secdeye kapanırlar ve Rablerine hamd ile tesbih ederler de kibirlenmezler." (Secde, 15)

"Kendisine Rabbinin ayetleri hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden

daha zalim kim olabilir? Şüphesiz ki biz, mücrimlerden intikam alacağız." *(Secde, 22).*

"Onlara "namaz kılın" denildiği zaman itaat edip namaz kılmazlar. (Namaz kılmayarak Kur'an ayetlerini) yalanlayanların o gün vay haline. Artık Kur'an'ın ayetlerinden sonra neye inanacaklar." *(Mürselat, 48-49-50).*

CEMAATLE NAMAZ VE ÖNEMİ

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* mescidlerde cemaatle beraber namaz kılma konusunda tüm müslüman topluluklarını uyardı ve buna dikkat edilmesini ısrarla ve şiddetle vurguladı. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, "Kim namaza çağrıyı -ezanı- işitirde bir özürü olmadığı halde icabet etmezse onun namazı yoktur." *(İbni Mace)* ve "Kalplerinde hastalık bulunanlara -cemaatle- yatsı ve sabah namazları ağır geliyor, ama bu ikisinde olanı (ecir ve sevabı) bilselerdi sürünerek de olsa gelirlerdi!" *(Buhari, Müslim)* buyurmuşlardır.

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, "Eğer siz, şu geride kalıp -farz- namazı evinde kılan kimse gibi, evinizde

namaz kılarsanız gerçekten Peygamberinizin sünnetini terketmiş olursunuz. Peygamberinizin sünnetinden ayrılırsanız muhakkak sapıtırsınız." *(Müslim)* demiştir.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* bir başka hadisinde ise, "Şu bir kısım insanlar cemaatle namazı terke ya son verirler ya da ben evlerini -onlar içindeyken- yakarım." *(İbni Mace)* buyurmuştur.

Cabir *radıyallahu anh*'ın rivayet ettiği hadis şöyledir: "İbni Ümmü Mektum, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'e geldi ve dedi ki; ey Allah'ın Rasûlü benim evim gerçekten uzak bir yerdedir ve ben aynı zamanda gözleri görmeyen birisiyim ama ezanı -evimden- işitiyorum ne yapayım? Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Sürünerek veya emekleyerek te olsa, ezanı duyuyorsan ona icabet et." *(İmam Ahmed)*

Bir mesele: İnsanlarımızın çoğu teravih namazına büyük bir özen gösteriyorlar. Ramazan ayı geldiğinde gruplar halinde camilere doluşmalarına rağmen oruç ayı çıktığı vakit bu tutumlarını değiştirip öylece toplu bir şekilde cemaatle namazı terkediyorlar. Hatta çokları Ramazan ayının çıkmasıyla beraber namazı tümden terkediyor! Mescidlere giden yolu tanımaz bir tutum içerisine giriveriyorlar. Bu şekilde yalnızca Ramazan boyunca Allah'a ibadet (!) ediyorlar.

Hıristiyanların kiliseye sadece Pazar, Yahudilerin de yalnız Cumartesi havraya gitmeleri gibi, bazıları da Cuma günü dışında camiye uğramıyorlar.

Ey müslüman! Eğer Allah'ın kulu isen O'ndan korkmalısın! Zorlu bir sorguya çekilmezden önce nefsinin muhasebesini yapmalısın!.. Durumunu gözden geçir!.. Ahirette pişman olmazdan

evvel Allah'a itaat hususunda yapmış olduğun yanlışlardan pişmanlık duy!..

Ve tüm bunlardan sonra şunu da bil ki, Allah'ın bizim ibadetlerimize ihtiyacı yoktur!..

Bunlar ancak bir zamana kadar sayılan amellerimizdir. Hepsi de bize eksiksiz olarak ödenecektir... Kim bu ödeme esnasında güzel bir sonuç elde ederse hemen Allah'a hamdetsin. Ama her kim kötü bir sonuçla karşılaşırsa, -başka değil- sadece kendisini kınasın!.

Bulduğu sonuç yaptıklarının karşılığından başka bir şey değildir. Bu eksiksiz bir adalettir!..

"Namaz kılmıyorum ama kalbim temiz.."

".. O, sizi daha topraktan yarattığı zaman ve siz annelerinizin karınlarında bulunduğunuz sırada, sizi en iyi bilendir. Bunun için kendinizi temize çıkarmayın.

Çünkü O, sakınanı daha iyi bilir.” (Necm sûresi, 32)

Manevi yönden boşlukta olan bir çokları -masiyete rağmen- kendilerini temize çıkarmak için dillerine doladığı bu cümle; onlar adına gerçekten büyük bir kandırmacadır.

Oysa kalbin temiz olması Allah’a daha çok itaati gerektirir, isyanı değil! Bu yüzden Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ve sahabesi geceleri bile namaz kılıyordu. Oysa Rabbimiz, namaz kılmamızı mutlak olarak emretmiş, yukarıda geçen ayet ve hadislerde de görüldüğü gibi namazsızlığın kafir ve müşriklerin vasıflarından olduğu bildirilmiştir. Yaratanına değil de kendi zevk ve şehvetine uyan kimsenin kalbinin temiz olması mümkün değildir. Bu, şeytanın onu kandırmadaki bir yöntemidir. Gerçekten kendisinin ve ailesi-

nin menfaatini düşünen kişi; kendini böylesi ucuz sözlerle kandırmakla değil, Rabbinin Kur'an-ı Kerim'de ona ne buyurduğunu öğrenmekle meşgul olur.

Gözümüzün nûru namazla ihya olmaya, ailemizi, arkadaşlarımızı ve çevremizdekileri de ihya etmek üzere, tam bir içtenlikle karar vererek tevbeye sarılmalıyız. Namazı ve cemaati terk ederek kendi kendimize kıymamalıyız. Şüphesiz namaz tevhidden sonra dinin en büyük rüknüdür. Hatta o tevhidin amelen açığa çıkmış suretidir. Onu terk etmek tevhidi ve imanı bırakmak demektir. Ona sarılmak da imana ve tevhide sarılmaktır. Hemen karar verelim. içinde bulunduğumuz namaz vakti ile başlayalım. Sakın ama sakın namaza başlamayı ertelemeyelim. Çünkü şeytanın en büyük hilelerinden biri vazgeçirtemediği ibadetleri erteletmektir. Erteleyince de

kişi, tevfikten mahrum olur. Allah'ın affından yüzçevirenlerden başka kimsenin helak olmayacağı gerçeği karşısında inat etmek ve yine de namazdan gafletle günleri geçirmek, insan için takdir edilen onurlu makama asla yaraşmaz. İyi günümüzde Allah'a koşarsak, bizi imtihan ettiği zorlu günlerimizde yardımını esirgemez. Bunca gerçeklerden sonra yine de günah ve masiyet içinde kalmaya devam etmek, ahiret günü kör olarak haşredilmekten razı olmaktır.

"...Ve şeytan, Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın." (Lokman, 33)

"Bana ibadet etmekten büyüklenip yüz çevirenler, muhakkak ki, küçülmüş olarak Cehenneme gireceklerdir." (Mümin, 60)

"Öyle bir günden korkun ki, onda bütün insanlara sadece kazanmış oldukları şeyler ödenir. Ve onlar bu konuda hiçbir haksızlığa uğramazlar!.."

“.. Biz onu kıyamet günü kör olarak haşrederiz. O, “Rabbim! Beni niçin kör olarak haşrettin? Oysa ben, hakikaten görür idim” der. (Allah) Buyurur ki: “İşte böyle. Çünkü sana ayetlerimiz geldi; ama sen onları unuttun. Bu gün de aynı şekilde sen unutuluyorsun!” (Ta ha, 124-126)

O

صفة وضوء النبي ﷺ وصلاته

RASÛLULLAH SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM'İN ABDEST VE NAMAZI

RASÛLULLAH SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM'İN ABDEST VE NAMAZI

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ashabının bize öğrettiklerine göre namaz, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in gözünün aydınlığı ve kalbinin huzuru idi. Onlar bu şekilde namazın faziletini anladılar ve onu huşû ile eda ederek davranış ve ahlaklarını doğrultup, büyük ve önder insanlar oldular. Ne yazık ki bugünün müslümanları ise namazı hafife almaktadırlar.

Huşû kalkmış ve kalpleri karanlıklar kaplamıştır. Onlar her şeyde sebepleri ararlarken, namazlarında aramamaktadırlar.

Nefislerin ıslahı doğru bir akide ve namazın dosdoğru kılınması ile başlar. Hiç kuşkusuz ki huşû ile kılınan doğru namaz ümmetin muzaffer olmasını sağlayan en önemli sebeplerdendir.

O halde namazlarımıza dönüp, onu Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in, ashabının ve öncü imamların namazı ile kıyaslıyalım. Zira namaz; nefisleri yükseltmenin ve her iki dünyada da başarı ve mutluluğa ermenin yoludur.

İşte buradan hareketle müslüman erkek ve kadınların, sanki Peygamber'i görmüş gibi olmaları ve namazlarında O'na uymaya çalışmaları için tekbir'den selam'a kadar, namazın niteliklerini ve namazın olmazsa olmaz şartı olan abdestin niteliklerini açıkladık. Zira O şöyle buyurdu: "Benim nasıl namaz kıldığımı görüyorsanız; siz de namazı öyle kılınız." *(Buhari)*

Ve yine Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* kendisi gibi namaz kılanları, kendisinin Allah'tan onları cennete girdireceği yönünde aldığı ahidle müjdeledi. "Allah kullarına beş vakit namazı farz kılmıştır. Kim onların hakkını hafife almaksızın zayi etmeden tastamam yerine getirirse, onun Allah katında, onu cennete girdirme ahdi vardır..." *(Tirmizi)*

Yüce Allah şöyle buyurmuştur: *"De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın." (Al-i İmran, 31)*

Bu konuda sahih olan deliller arasından tüm müslümanların anlayacağı kolaylıkta olanları seçtik. Bu özet için uzun olan delilleri buraya almadık. Başarı Allah'tandır.

RASÛLULLAH SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM'İN

ABDESTİ

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Kim şu benim aldığım şekilde abdest alırsa geçmiş günahları bağışlanır." *(Muslim)*

• Abdest: Allah'ın emredip Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bize açıkladığı şekil üzere temiz su ile belli organları yıkamaktır.

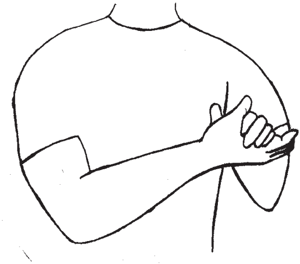
• Abdestin Fazileti: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Size, Allah'ın onunla hataları sildiği ve dereceleri yükselttiği şeyi göstereyim mi?" "Evet ey Allah'ın Rasûlü!" dediler; şöyle buyurdu, "Meşakkat de olsa abdesti usûlune uygun gayet güzel almak, mescide adımları çoğaltmak..." *(Muslim)*

• Niyet: Kesinlikle kalbi bir ameldir. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'den ve ashabından hakkında bir delil olmadığı için ve büyük alimlerin icması ile niyeti dil ile ifade etmek caiz değildir.

• Besmele: Abdeste başlarken “Bismillah” demek. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: “Abdest alırken Allah’ın ismini anmayan kimsenin abdesti yoktur.” *(Tirmizi)* Unutan kimse hatırladığı zaman anar.

• Misvak: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: “Eğer ümmetime zor geleceğini bilmeseydim her abdestte misvak kullanmalarını emrederdim”. *(Tirmizi)*

• İki Eli (üç kez) Yıkamak: Osman *radıyallahu anh* abdest alırken elini üç kez yıkadı ve abdesti bittikten sonra "Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’i aynen şu benim aldığım gibi abdest alırken gördüm." dedi. *(Buhari, Muslim)*

• Ağza ve Burna Su Çekmek: Mazmaza; ağzı yıkamak ve suyu ağız içinde hareket ettirmektir. İstinşak; suyu burnun içine iyice ulaştırmak ve içeriye çekmektir.

Bu sağ el ile yapılır. İstinsar ise istinşak işleminden sonra burundan suyu çıkarmaktır ve bu da sol el ile yapılır.

Bunun Peygamber *sallallahu aleyhi*

ve sellem'den gelen sahih rivayet gereği üç kere tekrarlanması müstehaptır.

Mazmaza ve istinşakı birarada tek avuç su ile yapmak da Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'den rivayet edilmiştir. Abdullah b. Zeyd el-Ensari'den: Ona "Bize Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in abdesti gibi abdest al." denildi. O da bir kap istedi ve tek elle mazmaza ve istinşak yaptı ve bunu üç kere tekrarladı. *(Buhari ve Muslim)*

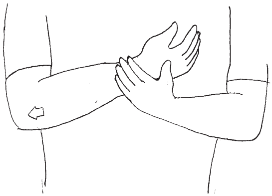

- Yüzü Yıkamak: Yüz; saç bitiminden, sakal altına kadar ve iki kulaklar arasındaki bölgedir. Suyun yüzün bütün bölgelerine ulaşmasına dikkat edilerek üç kere yıkanır.

- Sakalı Hilallemek (ovmak): Os-

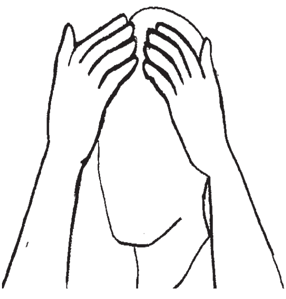
man *radıyallahu anh*'ın hadisinde "Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sakalını hilalliyor idi." şeklinde geçmektedir. *(Tirmizi)*

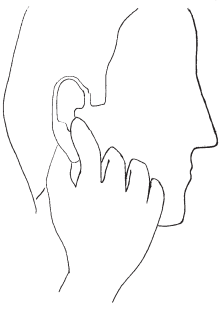
• İki Eli Dirseklere Kadar Yıkamak:

"Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sağ kolunu üç kere dirseğe kadar yıkar, sonra aynı şekilde sol kolunu yıkardı." *(Buhari-Müslim)*

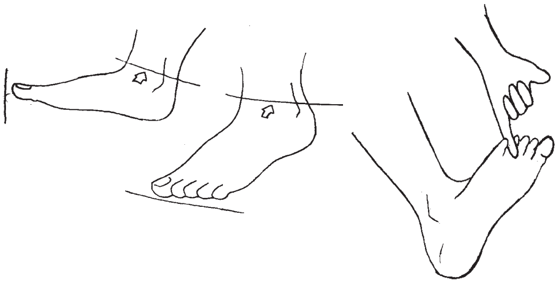
• Başın Tamamını ve İki Kulağı Beraber Mesh Etmek:

Abdullah b. Zeyd şöyle dedi: "Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* başını eliyle mesh etti ve başını ön tarafından başlayarak ellerini kafasının arkasına ve arkasından önüne çekti ve başını tamamen kaplayacak şekilde mesh yaptı. Onları (iki elini) başının arkasına götürdü ve sonra ellerini tekrar başının önüne getirdi." *(Buhari-Müslim)* Nebi *sallallahu aleyhi ve sellem* başı ve kulaklarını bir kerede tek suyla mesh ediyordu.

• Ayakları Aşık Kemiklerine Kadar Yıkamak:

"Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sağ ayağını aşık kemiklerine kadar

üç kere yıkar sonra aynı şekilde sol ayağını yıkardı. Bu arada her yıkayışında ayak parmaklarını serçe parmağıyla hilalliyordu." *(Ebu Davud)*

• Ovmak: Yani eli, yıkanan aza, kol ve ayaklar üzerinde gezdirmek. Sudan önce veya sonra olabilir.

• Muvalat: Yani uzuvları ara vermeden birbiri ardınca yıkamak demektir.

• Sağdan Başlamak: Yıkanacak azalar önce sağdan başlayarak yıkanır.

• Tertip: Uzuvları sıraya uyarak yıkamak gerekir. Yüce Allah şöyle buyurdu: *"Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın ve başlarınızı mesh edip, topuklara kadar ayaklarınızı yıkayın." (Maide, 6)*

• Abdestten Sonra Dua: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Sizden kim abdest alır ve abdestini de

güzel yapar sonra da; Eşhedu en la ilahe illallahu vahdehu la şerike leh ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve Rasûluhu, derse cennetin sekiz kapısı ona açılır ve onlardan dilediğinden girer". *(Müslim)* Veya şöyle der: "Allah'ım beni tevbe edenlerden ve temizlenenlerden kıl." *(Tirmizi)*

Abdestin ne öncesinde, ne abdest esnasında, ne de abdestten sonra yukarıda naklettiklerimizden başka herhangi bir dua yoktur. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'den de bu yönde sahih bir rivayet mevcut değildir. Bundan dolayı alimler bu rivayetleri reddetmektedirler.

• Abdestten Sonra İki Rekat Namaz: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Kim güzel bir şekilde abdest alır ve sonrada kalbi ve yüzü ile yönelerek iki rekat namaz kılarsa cennet ona vacip olur." *(Ebû Davûd)*

İsraftan Kaçınmak: Suyu iktisatlı kullanmak sünnettir. Nebi *sallallahu aleyhi ve sellem* kimi zaman organlarını birer kere, kimi zaman ikişer kere ve kimi zamanda üçer kere yıkamıştır. *(Buhari)*

Bir gün Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*, sahabîlerden birinin abdest alırken suyu israf ettiğini görür "Bu israf nedir?" diye sorar. Bunun üzerine sahabî, "Abdestte israf olur mu" diye karşılık verir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*: "Evet, akan bir nehrin kenarında bile olsan, normal bir miktarın üzerinde su kullanman israf olur." buyurur.

X

ABDESTİ BOZAN ŞEYLER

• Deve Eti Yemek: Adamın biri Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'e "Deve eti yeyince abdest alayım mı?" diye sordu. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*: Evet, deve etinden (yediğin zaman) abdest al, buyurdu." *(Müslim)*

• Arada Engel Olmaksızın Avret Yerine Dokunmak: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Sizden bir kimse zekerine dokunduğu zaman abdest alsın." *(Tirmizi)*

• Önden Yahut Arkadan, Bir Şey Çıkması Hali: Bu iki yoldan çıkan şeylerde, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Sizden biriniz abdesti bozulduğunda abdest almadıkça namazı kabul olmaz." *(Müslim)*

• Derin Uyku: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Kim uyursa abdest alsın." *(Ebû Davûd)*

Ey Müslüman kardeşim! Tam bir sevap elde etmenin Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in aldığı gibi abdest almakla mümkün olduğunu bilmelisin.

RASÛLULLAH SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM'İN NAMAZI

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: "Beni, nasıl namaz kılıyorken görüyorsanız, öylece namaz kılın." *(Buhari)*

• Namaz: Allah'ın emredip Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in açıkladığı şekil üzerine birtakım söz ve fiiller ile yapılan, tekbir ile başlayıp, selam ile son bulan bir ibadettir.

Müslüman kardeşim!

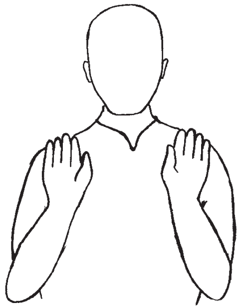
Bu konuya başlamadan önce şunu hatırlatmakta yarar var ki siz bu amelinizle Allah'a yönelmektesiniz. O halde namazınızı güzel ve huşû ile kılınız, mümkün olduğu kadar Peygamber *sallallahu aleyhi*

ve sellem'in namazına benzetiniz ki vadedildiği gibi cennete giresiniz. Bizlere düşen namaz hususunda sünneti iyice öğrenmek ve sünnette tarif edildiği gibi namaz kılmaktır.

- Niyet: Müslümanın diliyle telaffuz etmeksizin mutlaka kalbiyle namaza niyet etmesi gerekir. Diliyle söylemez, zira Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ve sahabîleri niyetlerini dil ile söylemezlerdi.

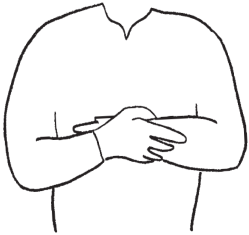
- Kıbleye Yönelmek: Namaz kılan bir müslüman dünyanın neresinde olursa olsun tüm bedeniyle Kabe'ye yönelir.

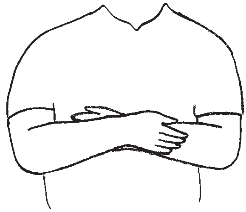
- Başlangıç Tekbiri: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* namazına "Allahu ekber" sözü ile başlardı. Böyle derken ellerini parmakları bitişik olarak omuzlarına veya kulak hizasına kadar kaldırırdı. Her ikisini de yaptığı sabittir. *(Buhari)*

• Ellerin Bağlanması: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* tekbirden hemen sonra sağ elini sol elinin üzerine koyarak göğsü üzerine bağlardı. *(Ebû Davûd)* Bazı rivayetlerde göğsünün altında göbeğinin üstüne bağladığı gelmiştir.

• Secde Mahalline Bakmak: "Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* namaz kıldığı zaman başını aşağıya eğer ve gözünü yere dikerdi." *(Beyhaki ve Hakim rivayet etti.)* Yani secde yerine bakardı ve namazda gözleri havaya dikmekten men etmiştir. "Namazda gözleri göğe dikenler ya bundan vazgeçerler veya gözleri kör olur." *(Buhari-Müslim)*

• Başlangıç Duası: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in namazına sünnetle sabit olan birkaç ayrı dua ile başladığı bilinmektedir ki bunların en meşhuru şudur:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ * وتَبَارَكَ اسْمُكَ

وَتَعَالَى جَدُّكَ * وَ لاَ اِلَهَ غَيْرُكَ».

"Sübhaneke Allahümme ve bihamdik vetebarekesmük veteala ceddük vela ilahe ğayruk/Allah'ım, Seni tesbih ve Sana hamd ederim. Senin ismin mü-

barek, azamet ve şanın yücedir. Senden başka hak ilah yoktur." *(Ebû Davûd)*

• Kıraat: Peygamberimiz Allah'a sığınarak:

«أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ».

"Eûzubillahimineşşeytanirracim/ Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım." der. Buna bazen şu cümleyi de eklerdi:

«مِنْ نَفْخِهِ وَنَفْثِهِ وَهَمْزِهِ».

"Min nefhihi ve nefsihi ve hemzihi/ kibrinden, yalanından ve vesvesesinden." *(Ebû Davûd)*

Sonra sessizce:

«بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ».

"Bismillahirrahmanirrahim/Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla" derdi.

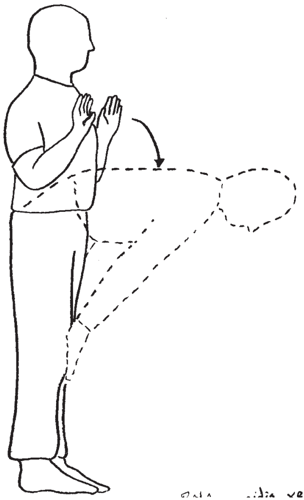
Sonra da Fatiha Suresini okurdu ki bu sure okunmaksızın namaz geçerli olmaz. Bu surenin okunması her na-

maz ve rekatta vaciptir. Zira Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: “Kim Ümmül Kitabı (Fatiha’yı) okumazsa namazı eksiktir.” Bu sureyi ayet ayet okurdu. (Yani her ayette durur, ayetleri birbiri ardına hızlıca okumazdı.) *(Ebû Davûd)*

Sureyi bitirince "amin" derdi. Amini yüksek sesle söyler ve sesini uzatırdı. Fatiha’dan sonra Kur’an’dan başka ayetler okunması sünnettir.

Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* kimi zaman Fatiha’dan sonra uzun uzun okurdu, bazende kısa tutardı.

• Rükû: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* kıraatini tamamladıktan sonra nefes alacak kadar az bir süre susar ve sonra ellerini tıpkı ilk tekbirde olduğu gibi omuzları hizasına kaldırır; tekbir getirerek rükûya giderdi.

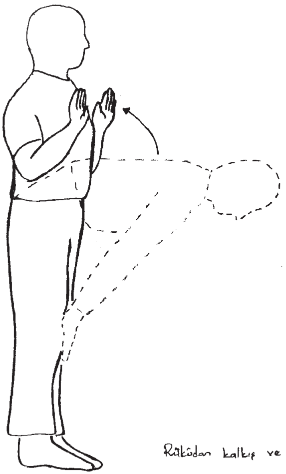

Avuç içlerini dizlerine koyar, parmakları arasını açar dirseklerini yanlarından uzaklaştırır, sırtını ve başını düz olarak eğerdi. Öyle ki sırtına su dökülecek olsa, sırtının düzlüğünden dolayı su bir yana dökülmeden ortada kalabilirdi. *(Buhari)*

Rükûda üç veya daha fazla:

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ».

"Subhane Rabbiyel Azim/ Büyük olan rabbimi tenzih ederim." veya sünnetle sabit başka dualar okurdu. Rukû ve secdede Kur'an okunması ise caiz değildir. *(Müslim)*

• Rükûdan Kalkış: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* sırtını rükûdan kaldırırken

«سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ».

“Semi Allahu limen hamideh/Allah hamdeden kulunu işitti” derdi.

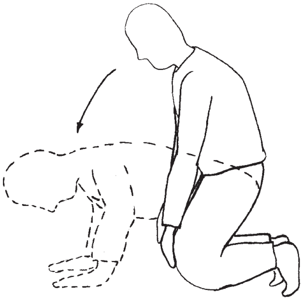
Sonra ellerini kaldırır ve doğrulduğu esnada:

«رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ».

“Rabbena ve lekel hamd” derdi. Bazen bu cümleye şunu da eklerdi:

«حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ».

“Hamden kesiran tayyiben mubareken fih, mubareken aleyh/Çok çok, tertemiz mubarek bir hamd ile.” *(Buhari)*

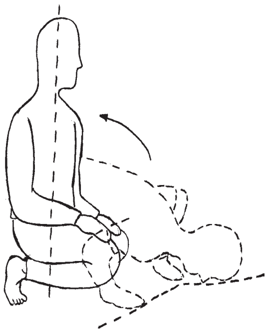
Sonra tekbir getirerek ve ellerinden önce dizlerini koyarak secdeye varırdı. Önce dizlerini, sonra ellerini koyarak secdeye vardığı da sünnette sabittir.

• Secde: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* secdeye gittiği zaman parmaklarını birleştirerek kıbleye doğru yöneltir, ellerini omuz hizasına getirir, kollarını yerden kaldırır, topuklarını birleştirir, burun ve yüzünü yere dayıyarak üç kere veya daha fazla:

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلٰى».

"Subhane Rabbiyel A'la/Yüce rabbimi tesbih ederim." derdi. Aynı şekilde secdede duayı çoğaltmak sünnettir. Zira secde duaların kabulünün umulduğu yerlerdendir.

• İki Secde Arasında Oturmak: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* başını ilk secdeden kaldırınca tekbir getirir sonra bütün azaları bir süre yerini bulacak şekilde, sol ayağının üzerinde oturur sağ ayağını da dikerdi. Sağ ayağının parmakları kıbleye dönük olurdu. İşte bu oturuş esnasında şöyle derdi:

«اللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي».

"Allahummağfirli, verhamni, vehdini, vecburni, veafini, verzukni, verfa'ni/ Allah'ım! Beni bağışla ve bana merhamet et. Beni doğru yola ilet ve bana ihsan eyle. Bana afiyet ve rızık ver. Ve beni yücelt." *(Ebû Davûd)* Kimi zamanda şöyle derdi:

«رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي».

"Rabbiğfirli, Rabbiğfirli/Allah'ım beni bağışla, Allahım beni bağışla." *(İbni Mace)*

• İkinci Secde: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* tekbir getirir ve ikinci secdeye gider ve birinci secdede yaptıklarının aynısını yapardı.

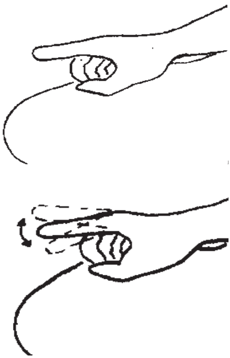
• İstirahat Oturuşu: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ikinci secdeden başını kaldırınca kısa bir süre otururdu ki buna celsetu'l-istiraha denilir. Bu ikinci rekata kalkmadan önce veya dört

rekatlı namazlarda dördüncü rekata kalkmadan önce yapılır. *(Buhari)*

• İkinci Rekata Kalkmak: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ikinci rekata ellerine dayanarak kalkardı. *(Buhari)* Ellerine dayanmadan kalktığı rivayeti de sünnette sabittir. Bu rekatta, öncekinde yaptıklarını aynen yapardı. Fakat başlangıç duasını okumazdı.

• İlk Teşehhüd: Peygamber ikinci rekatı tamamladıktan sonra teşehhüd için

yayılarak otururdu. Yani sol ayağını yayarak onun üstüne oturur ve sağ ayağını da dikerdi. Sağ avucunu sağ uyluğunun üzerine koyup bütün parmaklarını yumarak baş parmağı takip eden parmak ile işaret ederdi. Bunu yaparken de baş parmağını orta parmağı üzerine koyardı. Teşehhüdün başından sonuna kadar işaret parmağını hareket ettirdiği de rivayet olunmuştur veya parmağını sadece dua etme esnasında oynatırdı. *(Ebû Davûd)*

Sol elini de sol dizinin üzerine uzatır ve şu duayı okurdu:

«اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ، اَلسَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ»

“Ettehiyyatü lillahi vessalavatu vettayyibat, esselamu aleyke eyyuhenne-

biyyu ve rahmetullahi ve berekatuh. Esselamu aleyna ve ala ibadillahissalihin. Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve resuluh./ Selamlar, dualar ve bütün güzel şeyler ancak Allah'adır. Ey Nebi! Selam sana, Allah'ın rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun. Selam bize ve Allah'ın salih kullarına. Allah'dan başka hak ilah olmadığına şehâdet ederim. Ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve rasûlüdür."

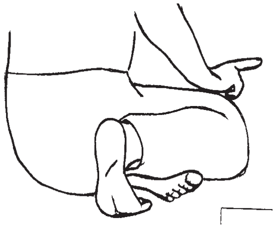
«اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى إِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى إِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»

"Allahumme salli ala Muhammedin ve ala ali Muhammed kema salleyte

ala İbrahime ve ala ali ibrahim inneke hamidun mecid. Allahumme barik ala Muhammedin ve ala ali Muhammed kema barekte ala İbrahime ve ala ali İbrahim inneke hamîdun mecîd./ Allah'ım! İbrahim'e ve İbrahim'in ailesine salât ettiğin gibi Muhammed'e ve Muhammed'in ailesine de salât eyle. Şüphesiz sen; çokça hamdedilen, şan ve şeref sahibisin. Allah'ım! İbrahim'i ve İbrahim'in ailesini mübarek kıldığın gibi Muhammed'i ve Muhammed'in ailesini de mübarek kıl. Şüphesiz sen; çokça hamdedilen, şan ve şeref sahibisin." *(Buhari)*

• Üçüncü ve Dördüncü Rekata Kalkış: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* birinci teşehhüdü tamamlayıp üçüncü rekata kalkacağı zaman daha oturuyorken tekbir getirir ve ayağa kalktığında tekrar ellerini omuzları hizasına kaldırırdı. Bazen de ellerini oturduğu yerde kaldırırdı. Üçüncü rekata ellerine daya-

narak kalkardı. Dördüncü rekata da aynı şekilde doğrulur üç ve dördüncü rekatlarda fatiha okurdu.

• Son Teşehhüd: Bu aynen ilk teşehhüd gibidir, fakat bu teşehhüdde sol ayağını sağ bacağının altından çıkarır ve sağ ayağını da dikerek otururdu.

Salat dualarını okuduktan sonra şu dört şeyden Allah'a sığınarak şöyle derdi:

«اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْـنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْـنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ».

"Allahümme inni eûzu bike min azabi cehennem ve min azabil kabr, ve

min fitnetil mahya vel memat ve min şerri fitnetil mesihi'd-Deccal/Allah'ım, ben cehennem azabından, kabir azabından hayatın ve ölümün fitnesinden ve mesih Deccal'ın fitnesinden sana sığınırım." *(Buhari ve Muslim)*

Sonra kendisi için dilediğince dua ederdi.

• Selam: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* "Esselamu aleykum ve rahmetullah." diyerek sağına ve soluna selam verirdi. Öyle ki arkadan yanakları görünürdü. Selam cümlesine bazen "Ve berekatuhü" kelimesini de eklerdi.

Bazen de tek selam verirdi. *(Müslim)*

i

SELÂM VERDİKTEN SONRA YAPILACAK ZİKİRLER

Farz namazların selamından sonra yapılması sünnet olan bazı zikir ve tesbihatlar vardır. Bunların yapılmasındaki sünnet olan yöntem her kişinin yüksek olmayan hafif bir sesle kendi kendisine yapmasıdır. Bu zikir ve tesbihatların müezzin komutuyla yapılması peygamberimizin temiz sünnetinde olmayan, sahâbe-i kirâm'ın asla yapmadığı, dört imamım uygulamalarında bulunmayan sonradan çıkarılmış şeylerdendir. Bu zikir ve tesbihatlardan bir kısmı şöyledir:

«أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ، أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ، أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ؛ اللّٰهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ، وَمِنْكَ السَّلاَمُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ».

- "Allah'tan mağfiret dilerim. (Üç

kere) Allah'ım! Sen Selâm'sın, selâmet sendendir.Ey celâl ve ikram sahibi! Sen yüceler yücesisin." *(Müslim)*

«لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللّٰهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ».

• "Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Mülk/egemenlik O'nundur, hamd O'nadır. O, her şe-ye gücü yetendir. Allah'ım! Verdiğine mani olabilecek, vermediğini de verebilecek yoktur. İtibar sahibine itibarı, senin katında fayda vermez." *(Buhari, Müslim)*

«سُبْحَانَ اللّٰهِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، وَاللّٰهُ أَكْبَرُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

• "Otuz üçer kere «Subhânallah/ Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Elhamdulillah/Hamd, tümüyle Allah'a mahsustur. Allahu ekber/Allah en büyüktür.» Bir kere de «Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Mülk O'nundur. Hamd O'nadır. O, her şeye gücü yetendir." *(Müslim)*

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ هُوَ اللّٰهُ أَحَدٌ A اللّٰهُ الصَّمَدُ B لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ C وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌD﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ A مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ B وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ C وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ D وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَE ﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ A مَلِكِ النَّاسِ B

إِلَهِ النَّاسِ C مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ C الَّذِي

يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ D مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

E﴾

• Her namazdan sonra:

Bismi'llahi'r-rahmâni'r-rahîm «De ki: O Allah birdir. Allah Samed'dir, (her şeyden müstağni ve her şey O'na muhtaçtır). O doğurmamış ve doğmamıştır. Hiç bir şey O'na denk değildir.»

Bismi'llahi'r-rahmâni'r-rahîm «De ki: «Yarattıklarının şerrinden, bastırdığı zaman karanlığın şerrinden, düğümlere nefes eden büyücülerin şerrinden, hased ettiği zaman hasedçilerin şerrinden, tan yerini ağartan Rabb'e sığınırım.»

Bismi'llahi'r-rahmâni'r-rahîm «De

ki: «İnsanlardan ve cinlerden olup insanların göğüslerine vesvese veren o sinsi vesvesecinin şerrinden, insanların Rabbi, insanların hükümdârı ve insanların ilahı olan Allah'a sığınırım.» *(Ebû Dâvûd)*

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

﴿اللّٰهُ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَآءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلاَ يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴾

• Her namazın arkasından: "Allah, O'ndan başka ilah olmayan, Hayy (diri), Kayyûm'dur (her an yarattıklarını gözetendir), kendisine ne uyku gelir ne de

uyuklama. Göklerde ve yerde olan ancak O'nundur. O'nun izni olmadan katında şefaat edecek kimdir? Onların işlediklerini, işleyeceklerini bilir, dilediğinden başka ilminden hiçbir şeyi kavrayamazlar. Kürsüsü gökleri ve yeri kaplamıştır, onların gözetilmesi O'na ağır gelmez. O yücedir, büyüktür." *(Sahîhu'l-Câmi')*

• Sabah ve akşam namazından sonra onar defa:

«لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ يُحْيِـي وَ يُمِيتُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

"Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Mülk O'nundur ve hamd O'nadır. O, yaşatır ve O öldürür. O, her şeye gücü yetendir." *(Tirmizî)*

NAMAZIN MEKRUHLARI

• Baş, göz ile sağa sola bakmak.

• Gereksiz yere birşeylerle oynamak.

• Namazda ağır bir şey ve renkli eşyalar gibi dikkat ve meşguliyet çeken şeyleri yanına almak.

• Elini böğrüne koymak.

• Zorunluluk olmaksızın gözleri kapamak.

• Secdede kolları yere yapıştırmak.

• Namazda elleri birbirine geçirmek.

• Parmakları çıtlatmak.

• Yemek hazırken namaz kılmak.

• Küçük büyük abdest sıkıştırırken namaz kılmak.

• Sağa sola çokça meyletmek.

• Kıraat esnasında surelerin sıralamasına uymamak.

• Namazda esnemek.

NAMAZI BOZAN ŞEYLER

• Azda olsa bilerek konuşmak namazı bozar.

• Aynı şekilde tüm beden ile kıbleden dönmek.

• Yellenmek veya abdest ve guslü gerektiren her şey namazı bozar.

• Gereksiz yere peşpeşe yapılan hareketler,

• Az da olsa gülmek,

• Bilerek fazla rûkü, secde veya kıyam yapmak.

• Yine bilerek imamı geçmek namazı bozan davranışlardır.

NAMAZDA MÜBAH OLAN İŞLER

• Fatiha'dan sonra iki veya daha fazla sure okumak.

• Namazda surelerin sonlarından veya başlarından ya da ortalarından okumak.

• Namazla ilgili herhangi bir şeyden dolayı erkeklerin subhanallah demeleri, kadınların el çırpmaları.

• Fazla hareket etmeksizin zaruretten dolayı balgamı mendile tükürmek veya cep telefonunu kapamak.

• Namaz kılanın sütreye yaklaşmak amacıyla yürümesi.

• Temiz oldukları takdirde ayakkabı ile namaz kılmak.

• Namazda yılan ve akrep gibi zararlı hayvanları öldürmek.

ÖNEMLİ BİR UYARI (!)

Müslüman bacım ve kardeşim!

Biliniz ki bu konudaki hitabın umumi olması nedeniyle kadının namazı da erkeğin namazı gibidir. Muteber ehl-i sünnet alimlerinin ve muhaddislerin pek çoğu kadınla erkeğin namaz kılma şeklinde bir farklılık olmadığını ve farklılık olduğu yönündeki görüşün zayıf olduğunu söylemişlerdir.

Zira Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur.

“Kadınlar erkeklerin öz kardeşleridir.” *(Ebû Davûd)*

Bu konuda kadının namazının değişik olacağı hususunda bir delil yoktur. Bu konuda ileri sürülen tüm rivayetler muhaddislerin açıkladıkları üzere zayıftır.

İşte elimizden geldiğince sunmaya çalıştığımız bütün bu işler Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in abdest ve namaz hakkındaki sünnetidir. Bunlar yeterince açık olduğundan Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bu ibadetlerini gözlerinizle görüyormuşcasına aynen öğrenip uygulama imkanı bulacağınızı umuyoruz. Allah'tan sizlerin namaz ve tüm ibadetlerinizi kabul etmesini niyaz ederim. İnşaallah bu öğrendiklerinizi uygulayarak şu hadisteki emrini fiilen gerçekleştirmiş olacaksınız.

"Benim nasıl namaz kıldığımı görüyorsanız siz de namazı öyle kılınız."

İÇİNDEKİLER

Takdim..5
Namazın Tanımı ve Fazileti..................7
Namazın Şartları..................................15
Namazın Rukünleri..............................16
Namazı Terk Edenin Durumu............39
Cemaatle Namaz ve Önemi................57
Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in Abdest ve Namazı..................................65
Abdest Şekli..70
Abdesti Bozan Şeyler............................79
Namaz Şekli..81
Selam Sonrası Zikirler..........................98
Namazın Mekruhları..........................104
Namazı Bozan Şeyler..........................105
Namazda Mübah Olan İşler..............106
Önemli Bir Uyarı................................107

ABDULLAH EL-ESERÎ'NİN KALEMİNDEN...

- *Selef-i Sâlihîn Akîdesi*
- *İman, Hakikati, Onu Zedeleyen ve Ona Aykırı Olan Şeyler*
- *Tevessül*
- *İslam'ın Şartları*
- *İslamî Açıdan Dostluk ve Düşmanlık*
- *İslamî Açıdan Yılbaşı Kutlamaları*
- *İslamî Açıdan Müzik*
- *Namaz: Tanımı, Fazileti, Kılınma Şekli*

- Akidetu't-Tahaviyye
- Gençler İçin Tahavi
- Akidetu'l-Vasıtıyye
- Kitabu't-Tevhid
- Akaid Risaleleri
- Kabir Ziyaretleri
- Tevhid Gerçeği
- Üç Esas
- Dört İmamın İtikadı
- Akide Birliği
- Selef İmamlarının Akidesi
- İman ve Küfür Meseleleri
- İslam Fıkhı
- Tüm Detaylarıyla Namaz
- Namaz İbn Kayyım
- Oruç İlmihali
- Hac ve Umre Rehberi
- Fıkıh Usulune Giriş

• Son Üç Cüzün Tefsiri

• Ana Çizgileriyle İslam

• 99 Hadiste İslamın Temel Esasları

• Rasulullah Sevgisi ve Alametleri

• Muhammedi Yol

• Peygamber Evinde Birgün

• Sevgili ile Birgün

• 1000 Sünnet

• Aile Mutluluğunun Temel Dinamikleri

• İlim Talebesinin Süsü

• İdeal Eğitim Yöntemleri

• İsa aleyhisselamın Nuzulü

• 30 Adımda Çocuk Eğitimi

• İlim Tahsilinde Temel Esaslar

• İslam'ın Rukünleri

• Bid'at ve Ümmet Üzerinde Etkisi

• Tevhid Gemisi